

## Smernica č. 21/2024 Ochrana pred zlým zaobchádzaním

### Článok I. Úvodné ustanovenia

Táto smernica určuje postupy a pravidlá **ochrany pred zlým zaobchádzaním prijímateľov sociálnych služieb** v Zariadení pre seniorov Križovany nad Dudváhom (ďalej len „ZpS“), ktorá sú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách).

### Článok II. Preventívne opatrenia a postupy na zabránenie mučeniu alebo krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu a ostatným formám zlého zaobchádzania

Poskytovateľ sociálnej služby realizuje preventívne opatrenia a postupy na zabránenie mučeniu alebo krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu v súlade s článkom 16 ods. 2 Ústavy SR a ostatným formám zlého zaobchádzania. Zamestnanci v zariadení zaobchádzajú s prijímateľmi sociálnej služby ľudsky, dôstojne a s úctou. Žiadny prijímateľ sociálnej služby nie je vystavený akejkoľvek forme týrania, ponižujúceho zaobchádzania, zneužívania alebo iným formám zlého zaobchádzania.

Poskytovateľ sociálnej služby v rámci svojich prijatých opatrení zabraňuje možnostiam zlého zaobchádzania s prijímateľmi sociálnych služieb, zabraňuje tomu, aby nedochádzalo k žiadnym formám týrania, zanedbávania, zneužívania alebo zlého zaobchádzania.

Poskytovateľ sociálnej služby pomáha prijímateľom sociálnej služby, ktorí boli týraní, zanedbávaní alebo zneužívaní získať potrebnú podporu. Voči osobe, o ktorej bolo preukázané, že týra, zneužíva alebo zanedbáva prijímateľov je vyvodená disciplinárna a iná právna zodpovednosť.

**Týranie** je forma správania, ktorá zahŕňa systematické alebo opakované fyzické, emocionálne, psychické alebo sociálne ubližovanie iným ľuďom. Týranie môže mať rôzne formy, vrátane verbálneho ponižovania, ponižovania na základe rasy, náboženstva, pohlavia alebo sexuálnej orientácie, fyzické napádania, sociálneho vylúčenia alebo hrozieb a zastrasovania.

**Závažná forma týrania** je zanedbávanie, ktorá môže mať vážne dôsledky. Ide o nedostatok starostlivosti, ktorý môže viesť k fyzickému, emocionálnemu alebo psychickému poškodeniu príjemcu sociálnej služby. Medzi rôzne formy týrania patrí telesné zanedbávanie, pri ktorom nie sú dostatočne zabezpečené základné potreby ako strava, oblečenie, hygiena, bývanie, zdravotná starostlivosť, ochrana. Emocionálne zanedbávanie sa prejavuje neuspokojenými základnými psychickými potrebami (potreba bezpečia, uznania, rešpektovania, prijatia a príslušnosti a iné ...).

**Šikanovanie** je ďalšou formou zlého zaobchádzania, ktorá zahŕňa zlomyseľné obťažovanie, prenasledovanie a týranie osoby, ktorá sa nemôže alebo nevie brániť. Patrí sem aj zosmiešňovanie a ponižovanie, ktoré môžu mať závažné následky pre psychické a emocionálne zdravie obeť.

### **Článok III.**

#### **Zásada rešpektovania základných ľudských práv a dôstojnosti jednotlivca**

Dôležitou zásadou je rešpektovať základné ľudské práva a dôstojnosť, každého jednotlivca. Táto zásada sa musí uplatňovať vo všetkých oblastiach života, vrátane práce, vzťahov a každej interakcie medzi ľuďmi, v každom prístupe zamestnancov ku prijímateľovi aj sebe navzájom. Zabezpečuje to bezpečné a zdravé prostredie, kde je rešpekt a empatia voči druhým ľuďom na prvom mieste.

### **Článok IV.**

#### **Zabezpečenie prístupnosti dokumentov pre zamestnancov aj prijímateľov**

Zabezpečenie prístupnosti determinujúcich dokumentov pre zamestnancov aj prijímateľov predstavuje kľúčovú prioritu. Vedúca sestra spracováva prehľad a zabezpečuje prístup relevantných ustanovení pričom zohľadní charakter poskytovateľa s cieľovou skupinou prijímateľov. V prípade potreby tieto dokumenty aktualizuje. Dokumenty sú zväčša sprístupnené na webovej stránke zariadenia.

### **Článok V.**

#### **Dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd v zariadení**

Interdisciplinárny tím vypracováva postupy, pravidlá a podmienky, ktoré zabezpečujú dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd pri poskytovaní sociálnych služieb. Interné predpisy sú formulované tak, aby podporovali individuálnu zodpovednosť a minimalizovali všeobecné obmedzenia. V prípade, že sú potrebné obmedzenia, musia byť v súlade s platnou legislatívou.

### **Článok VI.**

#### **Školenia pre zamestnancov**

Školenia pre zamestnancov sú zamerané na postupy a podmienky dodržiavania základných ľudských práv a slobôd pri poskytovaní sociálnych služieb. Cieľom školení je zvýšiť povedomie zamestnancov o dôležitosti základných ľudských práv, ich význame a spôsoboch, ako ich integrovať do práce v zariadení. Školenia sa pravidelne opakujú, aby sa udržali v povedomí zamestnancov. Školenia sú zahrnuté do plánu odborného vzdelávania zamestnancov. Novým zamestnancom sa venuje osobitná pozornosť v rámci adaptačného procesu, kde je dôležitou súčasťou aj informovanie o zásadách ľudských práv a etického kódexu.

### **Článok VII.**

#### **Problémy pri dodržiavaní základných ľudských práv**

V prípade, že sa vyskytnú problémy pri dodržiavaní základných ľudských práv (právo na osobnú slobodu, bezpečnosť, rešpektovanie súkromia, právo na slobodu prejavu ...) organizácia zabezpečí supervíziu s dôrazom na oblasť ľudských práv a etiky. Všetci zamestnanci zariadenia nesú zodpovednosť za implementáciu stanovených postupov, pravidiel a podmienok v každodenných činnostiach, o ktorých boli poučení.

## **Článok VIII.**

### **Opatrenia a návrhy na zlepšenie alebo nápravu preventívnych krokov**

Validáciu a prípadné úpravy prijatých postupov, pravidiel a podmienok vykonávajú riadiaci pracovníci a interdisciplinárny tím. Validácia má za cieľ zhodnotiť efektívnosť a vhodnosť existujúcich opatrení a navrhnúť zlepšenia alebo nápravné a preventívne kroky. Do validácie vstupujú výsledky vlastného sledovania a meraní, spätná väzba a sťažnosti od zainteresovaných strán a výsledky externých kontrol. Ak z týchto výsledkov vyplynie potreba okamžitej nápravy, vypracuje sa záznam o nápravných a preventívnych krokoch a tieto kroky sa realizujú v stanovených termínoch. Na základe odporúčaní pravidelných hodnotení upravujeme a zdokonaľujeme naše postupy tak, aby sme zabezpečili najvyššiu kvalitu a efektívnosť našich poskytovaných služieb.

## **Článok IX.**

### **Záverečné ustanovenia**

1. Táto smernica určuje *ciele a zameranie ošetrovateľskej starostlivosti pri poskytovaní sociálnej služby*, platí pre všetky organizačné úseky ZpS a je záväzná pre všetkých zamestnancov ZpS Križovany nad Dudváhom.
2. Vedúci všetkých úsekov zodpovedajú za:
  - dodržiavanie tejto smernice,
  - oboznámenie zamestnancov s touto smernicou.
3. Pracovníci zodpovedajú za:
  - dodržiavanie tejto smernice,
  - za zaobchádzanie s touto smernicou tak, aby nedošlo k jej strate alebo poškodeniu.Všetci zamestnanci majú právomoc v prípade potreby podať spracovateľovi návrh na opravu, resp. zmenu tejto smernice. Obsah smernice je aktualizovaný a upravovaný poverenou osobou organizácie.
4. Táto smernica nadobúda účinnosť dňom podpisu štatutára ZpS.
5. Túto smernicu je možné meniť a dopĺňať iba číslovaným dodatkom so súhlasom štatutára ZpS.
6. Smernica je dostupná pre zamestnancov v elektronickej podobe na internetovej stránke [www.zpskrizovany.sk](http://www.zpskrizovany.sk)

**Účinnosť tejto smernice je od 01.01.2025**

**Schválila: PhDr. Ingrid Schlosserová, PhD.  
riaditeľka ZpS**